

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES fondu galvenie attīstības virzieni 2021.-2027.gadam reģionālās attīstības jomā un atbalsts pašvaldību funkciju īstenošanai

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondu un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

14.12.2022.

Saturs

1. Reģionālās politikas uzstādījumi 2021. - 2027.gadam
2. VARAM pārziņā esošās AF un ES fondu atbalsta iespējas, t.sk. pašvaldību funkciju izpildei
3. Teritoriālā pieeja ES fondos investīciju koordinācijai
4. Reģionu un pašvaldības attīstības programma – priekšnoteikums teritorijas veiksmīgai attīstībai

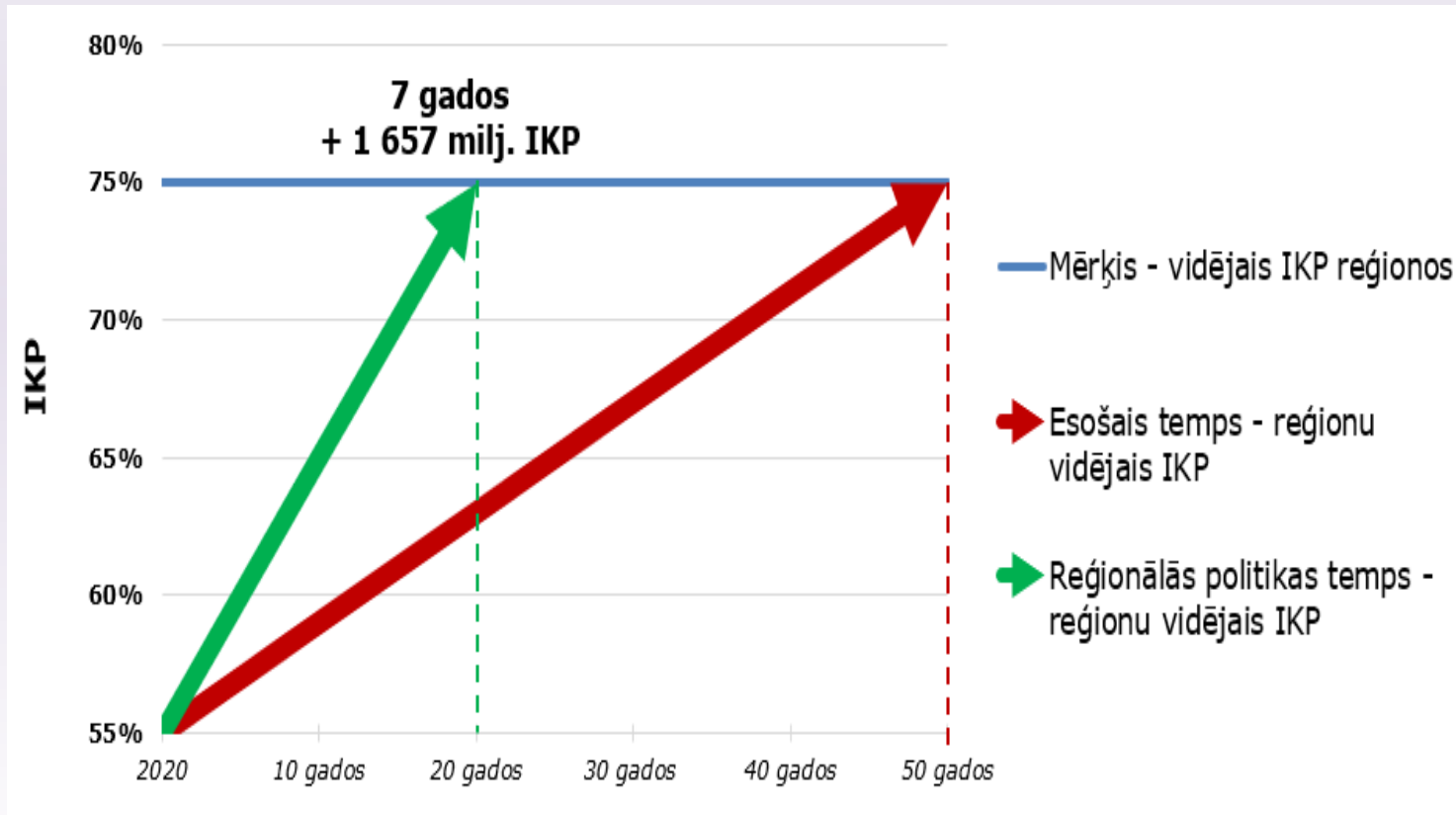
1. Reģionālās politikas uzstādījumi 2021.-2027.gadam

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas mērķis

Samazināt IKP starpību starp plānošanas reģioniem, panākot reģionālā IKP starpības samazinājumu - mazāk attīstīto plānošanas reģionu vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju līmenis pret augstāk attīstīto plānošanas reģionu veido 55% (2016.gadā – 47%)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021-2027

Reģioni un pašvaldības
kā attīstības virzītājs

Uzņēmējdarbības vide
reģionos

Pakalpojumu
efektivitāte

Vietas sagatavošana
un produktivitāte

Cilvēkkapitāls

Sasniedzamība un
dzīves vide

Pašvaldību
administrācijas
efektivitāte

Pakalpojumu
efektivitāte atbilstoši
demogrāfijai

2. VARAM pārziņā esošās AF un ES fondu atbalsta iespējas

VARAM atbildības jomu investīciju finansējums pašvaldībām (2021-2027)

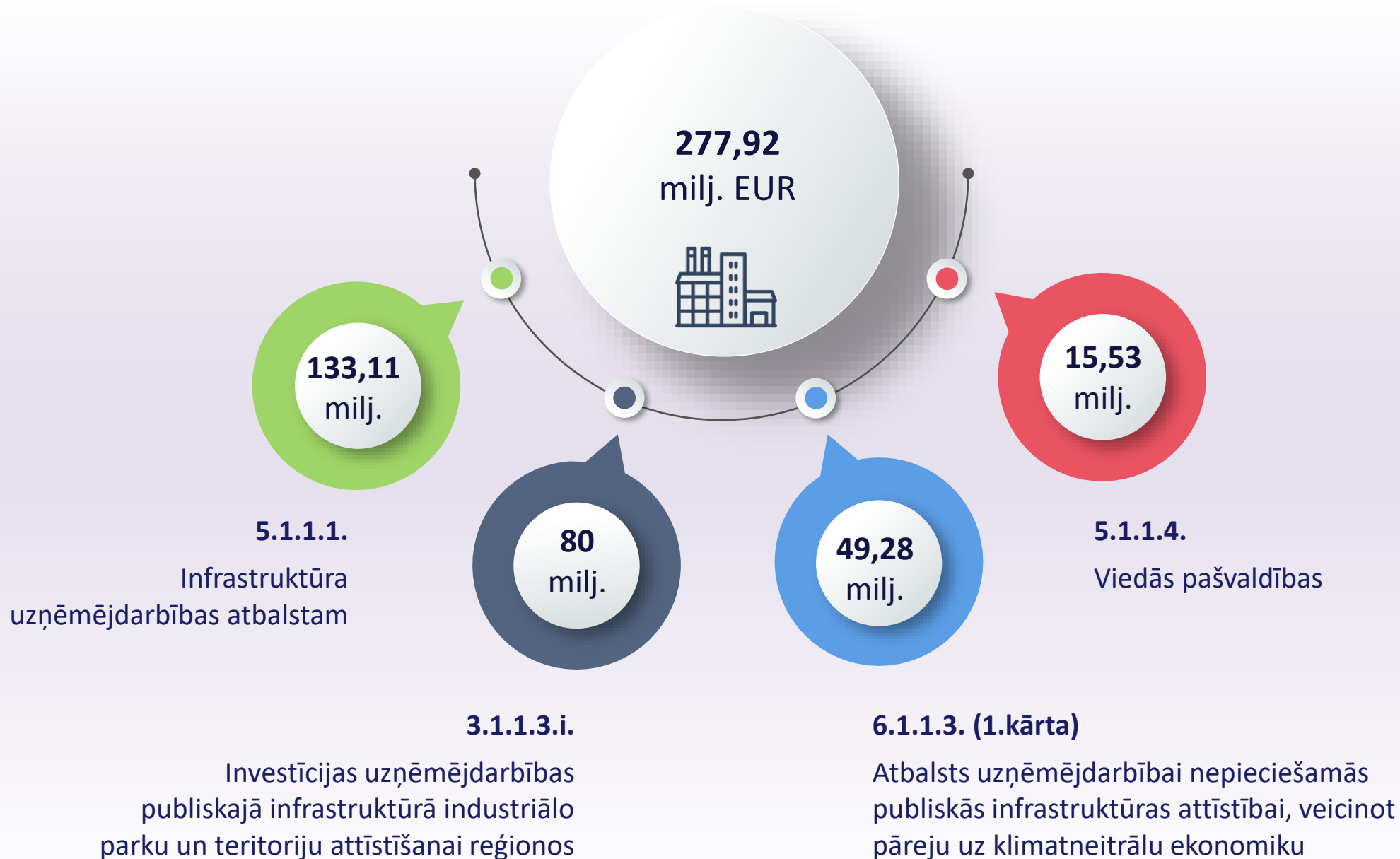

> **Atvasejošanas un noturības mehānisms (AF, līdz 2026. gadam)**
121,8 milj. EUR

> **Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.- 2027.gadam (Programma) ERAF, KF, ESF+**
547,9 milj. EUR

> **Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) investīcijas reģionālās attīstības veicināšanai**
72 milj. EUR

2.1. Uzņēmējdarbības vides attīstība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

2.2. Instrumentu sinerģija – atbalsts produktiem ar augstāku pievienoto vērtību

sadarbība = produktīvāki projekti

Instrumentu sinerģija:
EM (1.2.3. SAM) un ZM

Pašvaldība

Komersanta vajadzībās balstītas
investīcijas publiskajā infrastruktūrā
(*publiskās investīcijas*)

- Ēku (telpu) izbūve, rekonstrukcija
- Pievadceļi un dzelzceļš
- Ūdensapgādes un kanalizācijas, lietus notekūdeņu, siltumapgādes infrastruktūra
- Elektroapgāde

Komersants

Investīcijas komercdarbībā
(*privātās investīcijas*)

- Iekārtas, aprīkojums, tehnoloģijas
- Produktīvas darba vietas
- Prasmes

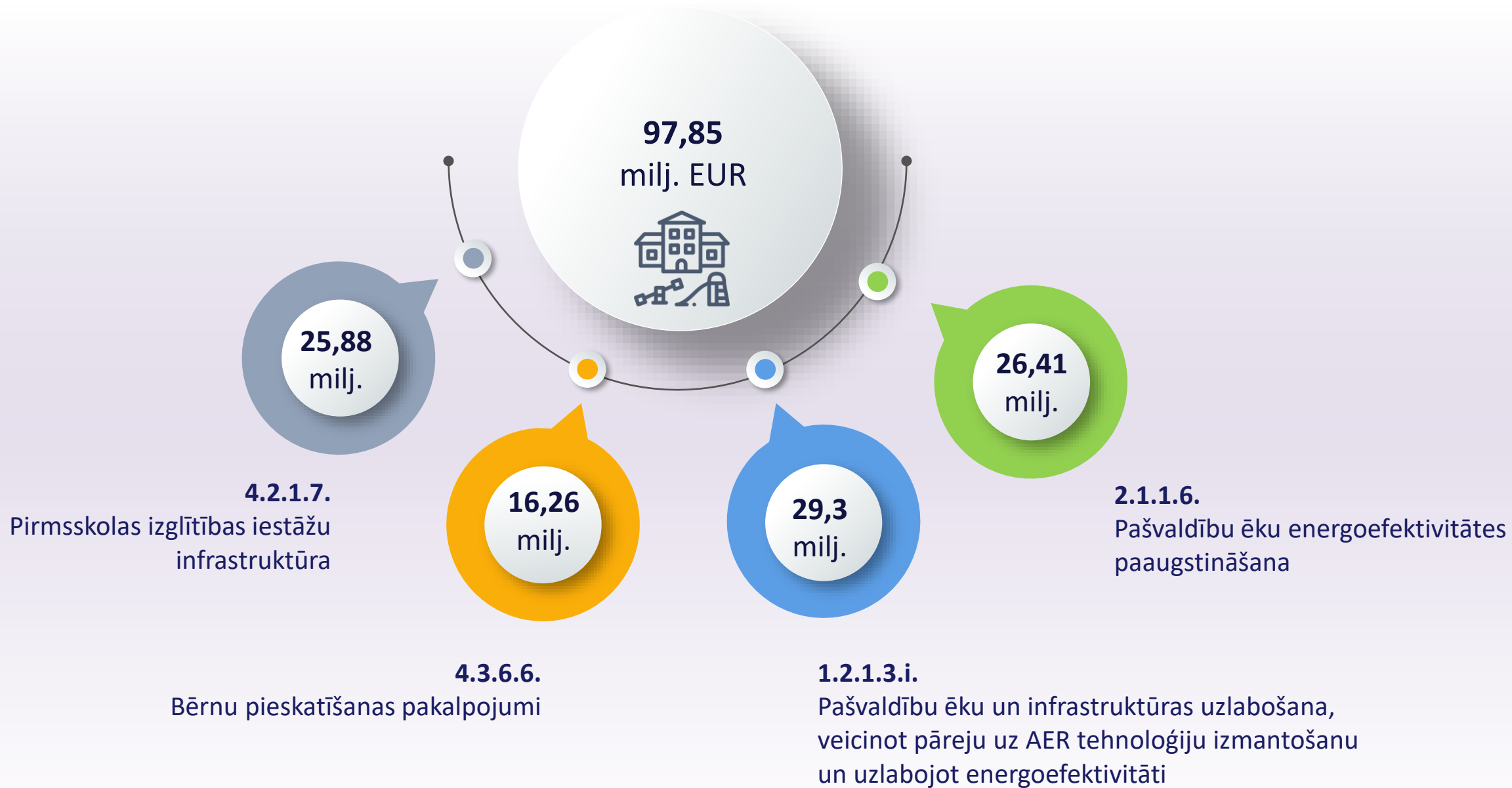
368 milj. EUR
privātās
investīcijas

Rezultāti 2021-2027: **200 milj. EUR**

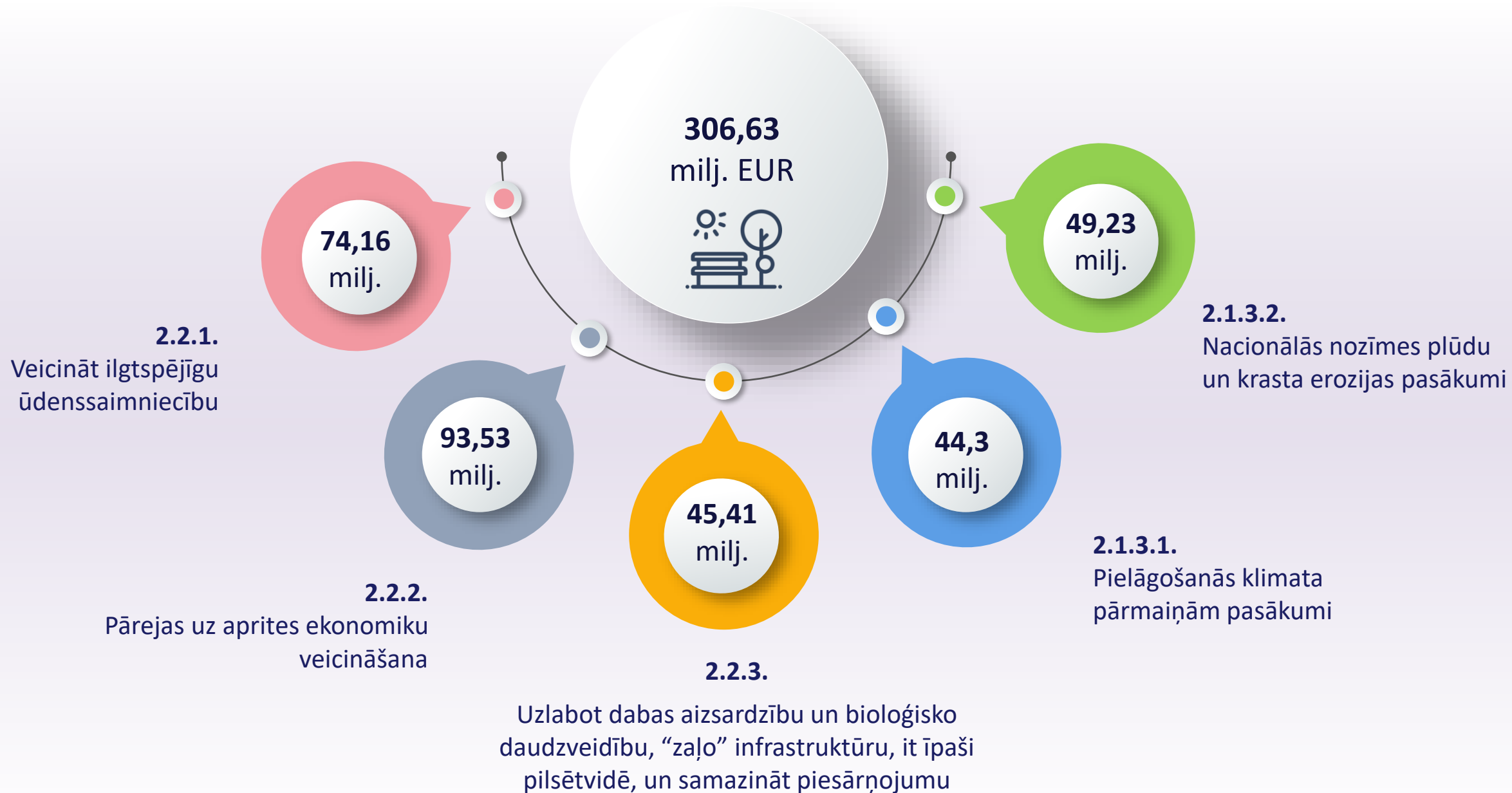

darba algu fonds vai jaunas
darba vietas)

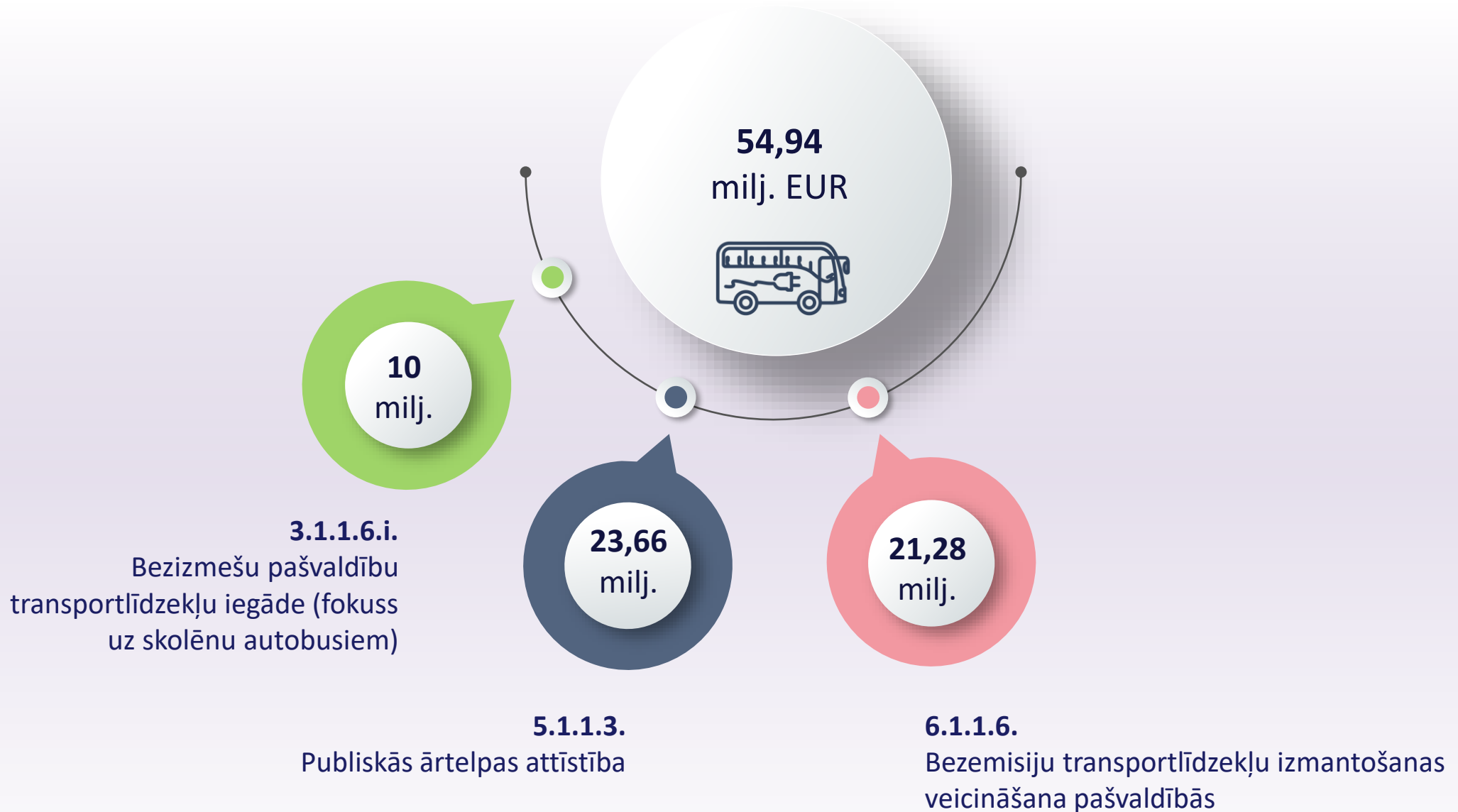
2.3. Pakalpojumu efektivitātes uzlabošana, t.sk. energoefektivitāte

2.4. Vides aizsardzība un klimata pārmaiņu politika

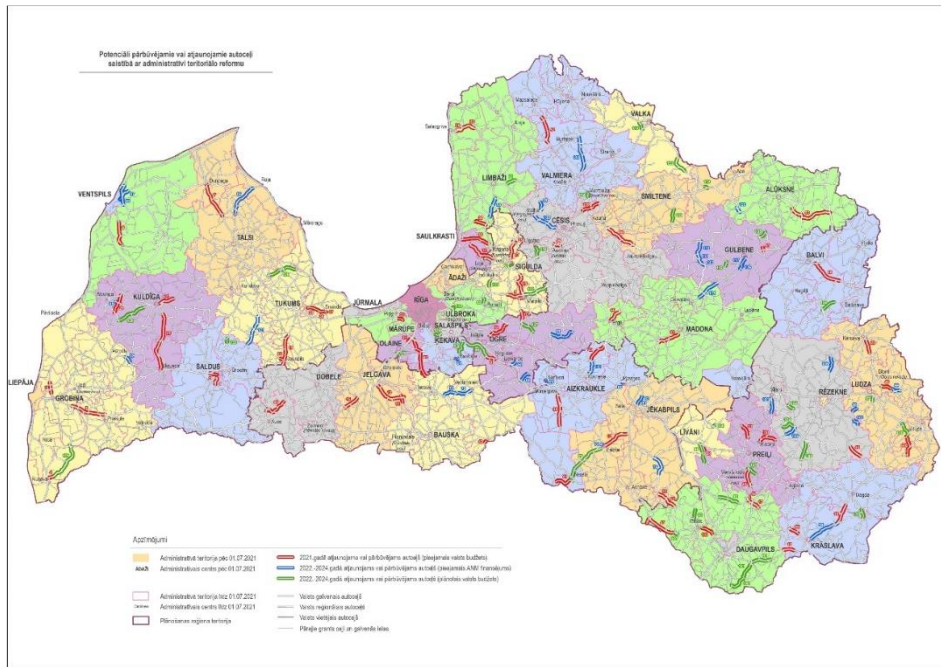
2.5. Satiksme un mobilitāte

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības

2.6. Mobilitāte ATR kontekstā – ceļi uz jaunajiem pašvaldību administratīvajiem centriem

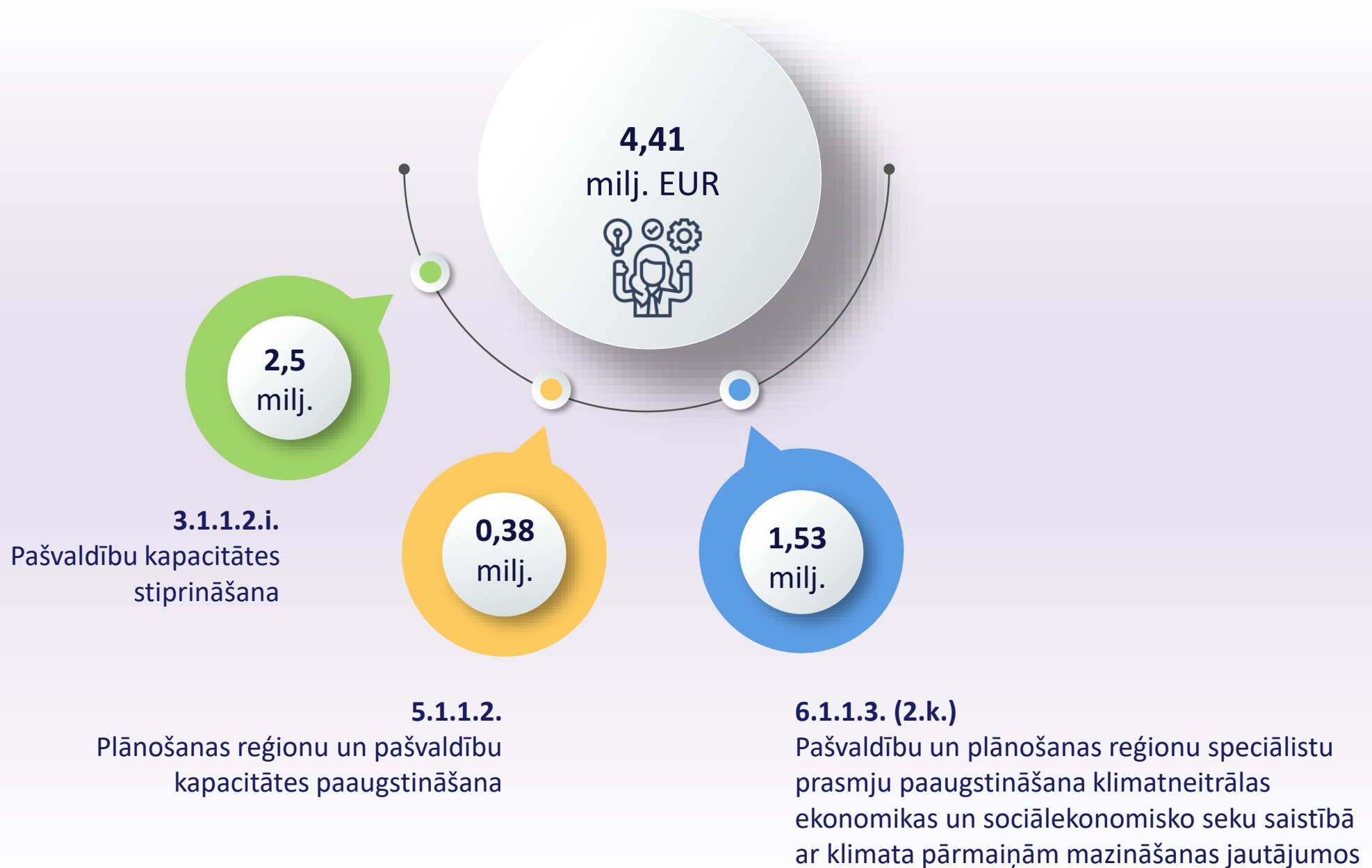
- **Atvесеļošanas un noturības mehānisma plāns**
  - 92 300 000 EUR pieejamais finansējums saskaņā ar ANM plānu
  - Ceļu garums – 210 km
- **Papildinošās investīcijas no valsts budžeta:**
  - **2021.gadā** 91 906 000 EUR (ar kopējo garumu 478 km, t.sk. 75,44 km garumā attiecināmi ANM finansējuma ietvaros 2022.gadā)
  - **2023.-2025.gadā** nepieciešamais finansējums 144 742 500 EUR (260 km)

Papildinātība:

- Papildinātība ar SaM ieguldījumiem mobilitātes uzlabošanai (SAM 2.3.1., 3.1.1., 3.1.2.)
- Pašvaldību autoceļu tīkls - aizdevumu programma

2.7. Plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitātes stiprināšana

3. Teritoriālā pieeja ES fondos investīciju koordinācijai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritoriālā pieeja ES fondos 2021.-2027.gadam

- **Teritoriālā pieeja reģionālā mērogā** – reģionālās politikas mērķu sasniegšana un investīciju papildinātība
  - **Reģionālie konkursi un atbalsta diferencēšana** pēc reģionālā IKP vai citiem reģionālajiem rādītājiem
  - **Reģionālā mēroga projektu pieeja**, t.sk. reģions iezīmē potenciāli atbalstāmos projektus, kam ir priekšroka
  - **Iezīmēts finansējums reģiona noteiktajiem virzieniem**, t.sk. reģionam piedaloties kā projekta partnerim
- **Pilsētu funkcionālās teritorijas** – tikai SAM 5.1.1.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

SAM un SAM pasākumi pēc teritoriālās pieejas

ES fondu kopējais
finansējums 2021.-
2027.g.:
4 257 847 586 euro

Teritoriālās pieejas
finansējums saskaņā
ar VARAM
priekšlikumu 2021.-
2027.g.:
952 263 495 euro
jeb 22,4%

Joma	Reģioniem pieejamais ES fondu finansējums, EUR	Papildus reģioniem pieejamais kopējais finansējums, ko šajā plānošanas stadijā nav iespējams sadalīt pa reģioniem
Uzņēmējdarbības veicināšana	492 279 449	
Pakalpojumu uzlabošana	118 080 508	85 023 696
Mobilitāte	125 555 127	36 950 000
Klimats	94 374 715	
Kopā	830 289 799	121 973 696

- Uzņēmējdarbības veicināšana: 1.2.3. SAM, 3.1.1.3.i. pasākums, 5.1.1.1. pasākums un 6.1.1.3. pasākums
- Pakalpojumu uzlabošana: 4.3.1.3. pasākums, 4.3.1.5. pasākums, 4.3.2. SAM, 4.3.5.1. pasākums, 5.1.1.4. pasākums, 5.1.1.5. pasākums, 5.1.1.6. pasākums, 5.1.1.7. pasākums
- Mobilitāte: 2.3.1.1., 2.3.1.2., 2.3.1.3., 3.1.1. SAM, 6.1.1.7. pasākums
- Klimats: 2.1.1.6. pasākums, 2.1.3.1. pasākums, 5.1.1.3. pasākums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Funkcionālās pilsētu teritorijas ES fondos

- **Funkcionālās pilsētu teritorijas** – teritorijas, kuras attiecināmas **5.1.1. SAM ieguldījumu veikšanai**

SAM Nr.	SAM nosaukums	ES fondu finansējums, milj. EUR	VARAM plānotie pasākumi
5.1.1.	Integrēta teritoriāla attīstība (pilsētu funkcionālās teritorijas)	172,68	<ul style="list-style-type: none"> • Uzņēmējdarbības publiskā infrastruktūra (133,11 milj.) • Viedās pašvaldības (15,53 milj.) • Publiskās ārtelpas attīstība (23,66 milj.) • Plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitātes paaugstināšana (0,37 milj.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Funkcionālās pilsētu teritorijas (5.1.1. SAM)

Funkcionālā pilsētas teritorija ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri (pilsēta) atbilstoši stratēģijā “Latvija 2030” noteiktajam un to apkārtējās teritorijas, starp kurām ir:

Ikdienas darbaspēka
migrācija

un

Kopīgs pakalpojumu
tīkls

Mobilitāte – sasniedzamība

4. Pašvaldības attīstības programma – priekšnoteikums teritorijas veiksmīgai attīstībai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu izstrāde (01.12.2022)

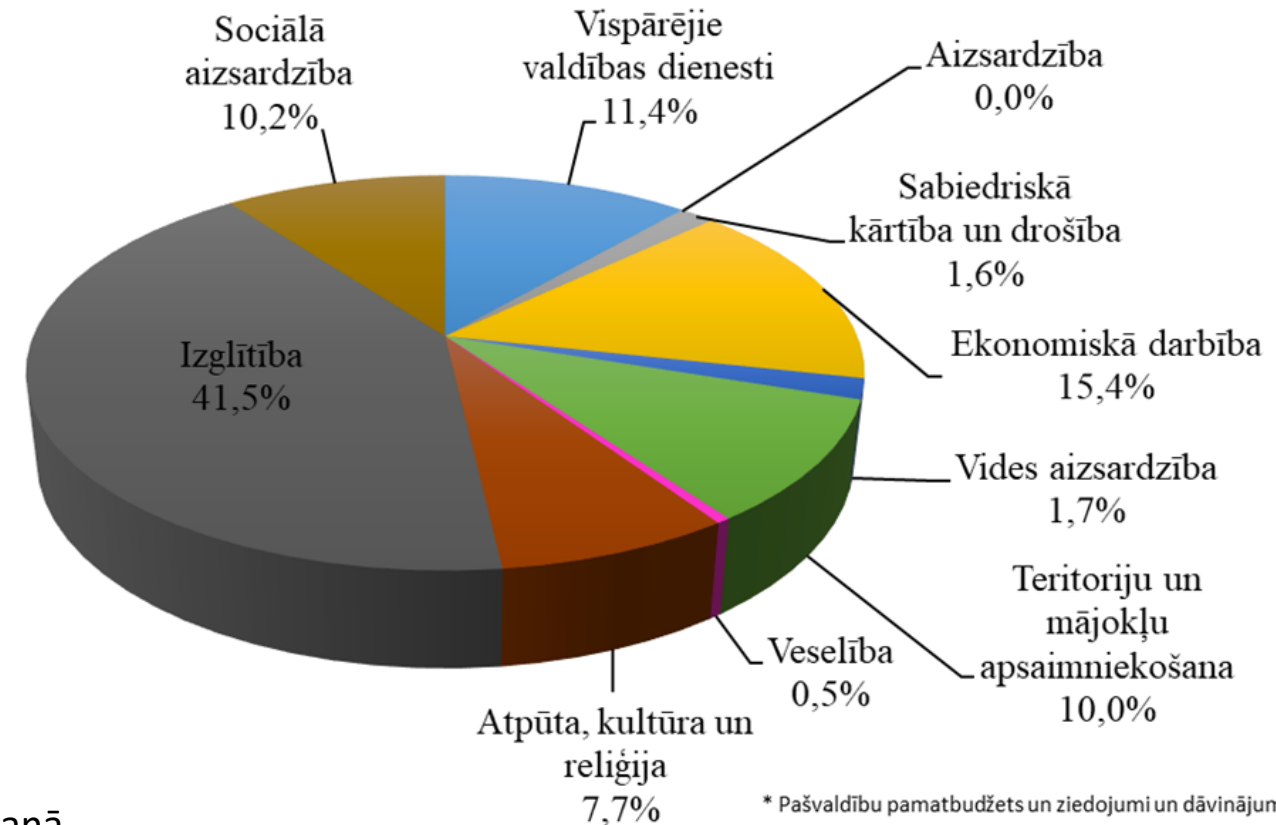
	Ilgspējīgas attīstības stratēģijas	Attīstības programmas
Spēkā (apstiprinātas pirms 2021.gada ATR)	8	4
Spēkā (apstiprinātas pēc 2021.gada ATR)	26	30
Izstrādē	9	9

TAPIS dati

Pašvaldību funkcijas un to īstenošanai pieejamie finanšu resursi

1. Izglītība (vispārējā, profesionālā, pieaugušo un augstākā izglītība)
2. Kultūra (kultūras centri, bibliotēkas, muzeji, kultūrizglītības iestādes)
3. Sociālā aizsardzība
4. Satiksme un sakari
5. **Uzņēmējdarbības attīstība**
6. Tūrisms
7. Nodarbinātība
8. Sports
9. Veselības aprūpe un veselības veicināšana
10. Bērnu un ģimenes politika
11. Jaunatnes politika
12. Sabiedriskā kārtība un drošība
13. Enerģētika un energoefektivitāte
14. Meža apsaimniekošana un zemes pārvaldība
15. Lauku attīstība un lauksaimniecība
16. Vides un dabas aizsardzība
17. **Klimata pārmaiņu politika**
18. **Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT)**
19. Vienas pieturas aģentūras principa ieviešana pakalpojumu sniegšanā
20. Vienlīdzīgu iespēju politika (personas ar invaliditāti, dzimumu līdztiesība)

Pašvaldību kopbudžetu faktiskie izdevumi 2021.gadā, %

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!